

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๑/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ค.๗/๒๕๕๔

วันที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

เรื่อง นายสมชัย แก้วพิลา (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กับพวก ดำเนินกระบวนการชี้มูลความผิดไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายสมชัย แก้วพิลา (ผู้ร้อง) เดิม รับราชการตำแหน่งนายช่างไฟฟ้าชำนาญงาน กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวง สาธารณสุข ในขณะที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวนี้ ผู้ร้องได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาผล การประกวดราคาจ้างปรับปรุงระบบกระแสไฟฟ้าแรงต่ำของโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี ได้ถูกร้องเรียน ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ร่วมกับ นายนิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว ขณะดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด สุราษฎร์ธานี กับพวก รวมเป็น ๘ คน ในข้อกล่าวหาว่าละเว้นไม่ดำเนินการยกเลิกการประกวดราคา ซึ่งรู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏชัดแจ้งว่ามีการลักของเสนอราคาและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการเสนอราคา ของบริษัท เอกอริยะวิศวกรรม จำกัด เป็นเหตุให้ไม่มีโอกาสเข้ายื่นซองเสนอราคาแข่งขันได้ โดยมี พฤติการณ์ช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาบางรายให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา กับ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี เนื่องจากมีผู้เสนอราคาถูกต้องตามรายละเอียดและเงื่อนไขเพียงรายเดียว

ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางบริษัท ฯ อันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ทำให้ทางราชการเสียหาย

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติต่อกรณีของผู้ร้องว่ามีมูลความผิดทางอาญา และมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเที่ยงธรรม อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ไม่รักษาชื่อเสียงของตน ผู้ร้องจึงถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามคำสั่งกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ซึ่งเป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวข้างต้น

ผู้ร้องยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ซึ่ง ก.พ.ค. ได้วินิจฉัยเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๒ - ๘ (ผู้ร้องเป็นผู้อุทธรณ์ที่ ๘) นั้น ไม่มีมูลความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เนื่องจากขาดเจตนาทุจริต ประกอบกับได้ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ (นายนิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีในขณะที่ถูกกล่าวหา) จึงมีความผิดทางวินัย ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่เสียหายแก่ทางราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ซึ่งเป็นความผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จึงสมควรลงโทษทางวินัยที่ไม่ร้ายแรง การที่จะลงโทษไล่ออกจากราชการที่ ๒ - ๘ ออกจากการนั้น จึงเป็นการลงโทษที่หนักเกินกว่าเหตุและไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์ทั้ง ๘ คน แต่ด้วยเหตุที่ต้องผูกพันตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงไม่อาจเปลี่ยนแปลงฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติได้

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้ร้องอุทธรณ์ขอทบทวนสิทธิจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ เนื่องจากแม้จะมีมติของ ก.พ.ค. วินิจฉัยให้ลดโทษ จากไล่ออกเป็นปลดออกก็ตาม แต่ไม่อาจ

ลบล้างแนวบรรทัดฐานของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยใหม่ กลับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ ด้วยเหตุผลว่ามีข้อเท็จจริงใหม่ที่ทำให้ข้อเท็จจริงที่ยุติแล้วเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญและกลับหลักเดิมได้เพื่อความยุติธรรม เนื่องจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ เป็นการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งปัจจุบันทั้งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ยกเลิกแล้ว และมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับแทน โดยเฉพาะพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับปัจจุบันมีหลักการที่แตกต่างจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ อย่างเป็นสาระสำคัญ กล่าวคือ มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม หรือ “ก.พ.ค.” ขึ้น และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยอ้างว่ากระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้นมิชอบ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ทั้งนี้ ผู้ร้องอ้างว่าไม่สามารถใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว เนื่องจากแม้ผู้ร้องจะยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองสูงสุดก็ต้องผูกพันต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ วรรคห้า ที่บัญญัติว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ ผู้ร้องจึงขอใช้สิทธิยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำ

- ๔ -

คำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง กำหนดว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ใต้นั้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

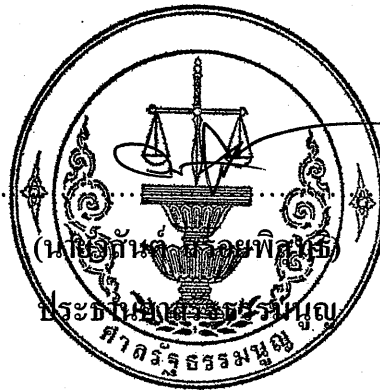
(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นตามคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ขอให้วินิจฉัยกลับคำวินิจฉัยดังกล่าว และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. กับพวก ดำเนินกระบวนการชี้มูลความผิดไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ขอให้เพิกถอนกระบวนการที่ไม่ถูกต้อง มิได้เป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด และการที่ผู้ร้องอ้างว่าถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพนั้น ก็ได้เกิดขึ้นเพราะการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือการปฏิบัติหน้าที่อันได้รับอำนาจจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายแต่ประการใด ทั้งจากข้อกล่าวอ้างของผู้ร้องที่ว่าไม่สามารถใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้วนั้น เห็นว่า ผู้ร้องยังมิได้ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๑๖ วรรคสอง บัญญัติไว้ รวมทั้งผู้ร้องยังมิได้ใช้สิทธิยื่นเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) และ

- ๕ -

มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) คำร้องนี้จึงมิใช่กรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว จึงไม่ต้อง
ด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๔๑/๒๕๕๔)

[Signature]

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

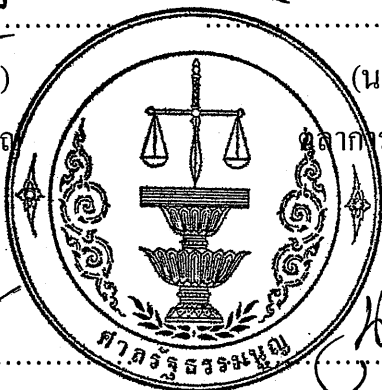
(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายณรงค์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ